

PIĘĆ WIEKÓW MOSKWY W KARTOGRAFII

W Muzeum Historycznym m.st. Warszawy od 3 kwietnia można oglądać wystawę pod hasłem „Plany i mapy Moskwy od XVI do XXI wieku”. W większości po raz pierwszy poza granicami Rosji prezentowane są tu najcenniejsze obiekty ze zbiorów Muzeum Historii Moskwy (w postaci oryginałów i cyfrowych kopii). Oprócz map zobaczymy także widoki ulic i placów, obiektów architektonicznych liczących się w krajobrazie miasta dziś albo w przeszłości. Łącznie prezentowanych jest 80 obiektów umieszczonych w trzech salach muzeum (najliczniejsze są XIX-wieczne), które uzupełnione zostały historycznymi instrumentami pomiarowymi i sprzętem do prac kameralnych udostępnionymi przez Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne (teodolity, niwelatory, arymometry itp.). Najstarszy prezentowany plan Moskwy powstał w XVI wieku jako załącznik do dzieła Zygmunta von Herbersteina, zwanego ojcem moskiewskiej kartografii (po-

sła cesarza Maksymiliana), pt. „Zapiski o sprawach moskiewskich”, wydanego w 1556 roku w Bazylei. W następnych stuleciach znaczenie Rosji szybko rosło i często jej historia splatała się z naszą. Dowodem na to jest polonik, „Zygmuntowski” plan Moskwy z 1610 r., opracowany na zamówienie Zygmunta III Wazy w związku z jego planami dynastycznymi i prowadzoną wojną z Moskwą. Późniejsze plany to – jak stwierdziła kurator wystawy Teresa Krogulec – opracowania oparte na naukowych podstawach, a wszystkie cechuje niezwykła dekoracyjność, bogata ornamentyka, podobnie jak niezwykle barwna, ozdobna jest rosyjska architektura. Z tych planów można wiele dowiedzieć się na temat rozwoju przestrzennego miasta, jego zabytków, również z czasów, kiedy Moskwa na ponad 200 lat (XVIII-XIX wiek) przestała być stolicą Rosji. W sali XIX-wiecznej umieszczono bardzo ciekawe plany związane z miejską infrastrukturą (wodociągi, kanalizacja, sieć energetyczna). Nie mniej interesujące są plany

z XX wieku, kiedy to – zdaniem kurator Krogulec – nie można nie dostrzec zasadniczej zmiany struktury urbanistycznej dokonanej po rewolucji październikowej. Organizatorami wystawy są wspólnie Muzeum Historyczne m.st. Warszawy i Muzeum Historii Moskwy. Wystawa czynna będzie do 24 maja br.

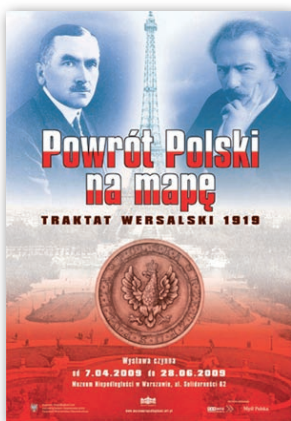
ANNA WARDZIAK

KRÓTKO

- Od 2 kwietnia na stronach internetowych **Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad** (www.gddkia.gov.pl, Serwis dla kierowców) udostępniono serwis informujący o bieżących utrudnieniach na polskich drogach; dane wprowadzane są za pomocą telefonów komórkowych przez drogomistrzów – pracowników terenowych GDDKiA odpowiedzialnych za poszczególne odcinki dróg krajowych i autostrad; jest to możliwe dzięki mobilnemu systemowi do zbierania danych opracowanemu na bazie Targeo.mobi przez firmę Indigo.
- Przeglądarka **Geoportalu** wzbogacona została o zestaw funkcji umożliwiających wyszukiwanie danych przestrzennych i usług na podstawie opisujących je metadanych; interfejs wyszukiwarki znajduje się w lewym panelu przeglądarki, a informacje w niej dostępne pochodzą z katalogu centralnego węzła KIP; katalog zawiera opis ok. 120 tys. zbiorów danych i usług znajdujących się w zasobach CODGiK; zasoby katalogu dostępne są poprzez wyszukiwarkę, a także w formie usługi sieciowej CS-W (Catalog Service - Web).
- **Urząd Miasta Łodzi** w ramach programu „Czyste Miasto” uruchomił interaktywny serwis mapowy, dzięki któremu można znaleźć punkty zbiórki odpadów oraz dowiedzieć się, jakie służby odpowiedzialne są za sprzątnięcie wybranych dzielnic; witryna (gis.mapa.lodz.pl) została przygotowana przez MODGiK we współpracy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej UM.

POLSKA NA MAPIE 1919

W stołecznym Muzeum Niepodległości można oglądać ekspozycję, na której prezentowane są w większości niepublikowane wcześniej dokumenty, listy, fotografie, a także mapy. Ilustrują one prace polskiej delegacji, a zwłaszcza szefa Komitetu Narodowego Polskiego Romana Dmowskiego, na konferencji pokojowej w Paryżu, podczas której podpisano traktat wersalski przywracający Polskę po ponad wieku na mapę Europy. 28 czerwca 1919 roku w Wersalu Ignacy Jan Paderewski i Roman Dmowski złożyli podpisy pod traktatem w imieniu odrodzonego państwa polskiego. Traktat wpisywał nasz kraj na mapę nowej, powojennej Europy, kreślił jego zachodnią granicę. Był zasadniczym dokumentem konstruującym tzw. Europę Wersalską, w której II Rzeczpospolita była ważnym podmio-

tem. Wystawa dokumentuje wysiłek dyplomatyczny Narodowej Demokracji w latach 1914-19. Prezentowane są unikatowe dokumenty, listy, fotografie i inne pamiątki, które znalazły się w posiadaniu Muzeum Niepodległości dzięki umowie z Fundacją Narodową im. Romana Dmowskiego. Ekspozycję uzupełnia zestaw map etnograficznych i historycznych przygotowanych przez specjalną komórkę polską pod kierownictwem członka polskiej delegacji, znanego kartografa Eugeniusza Romera. Miały one przybliżyć państwom zachodnim często mało im znane tereny, na których miała odrodzić się Polska. Wystawa „Powrót Polski na mapę. Traktat wersalski 1919” w Muzeum Niepodległości przy al. Solidarności 62 będzie czynna do 28 czerwca.

ŹRÓDŁO: MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI, PAP